

BANK ĊENTRALI TA' MALTA
EUROSISTEMA
CENTRAL BANK OF MALTA
STATISTIKA MONETARJA TA' KULL XAHAR

Harġa Nru. 12/2009

Diċembru 2009

L-istatistika monetarja għax-xahar ta' Diċembru 2009 maħruġa mill-Bank Ċentrali ta' Malta turi li l-kontribuzzjoni ta' Malta għall-aggregat monetarju sħiħ (M3) taż-żona tal-euro matul dak ix-xahar żdiedet b'EUR27.4 miljun, jew 0.3%, biex laħqet EUR8.6 biljuni. Minħabba f'hekk, għalkemm baqgħet negattiva, ir-rata annwali tat-tkabbir tiegħu kibret għal -1.4% minn -3.7% f'Novembru.

Il-komponent monetarju ristrett (M1) għola b'EUR147.6 miljun, jew 3.5%, f'Diċembru, minħabba zieda fil-livell ta' depożiti *overnight* miżmuma. Dawn żdiedu b'EUR138.1 miljun, jew 3.9%, l-aktar minħabba zieda fil-bilanċi miżmuma minn individwi Maltin u, sa ċertu punt, minn kumpaniji privati mhux finanzjarji. B'kuntrast ma' dan, id-depożiti *overnight* miżmuma minn residenti oħra taż-żona tal-euro naqsu. Sadanittant, il-flus maħruġa żdiedu b'EUR9.5 miljuni, jew 1.5%. Minħabba f'hekk, fuq bażi annwali, ir-rata tat-tkabbir tal-M1 żdiedet b'mod qawwi għal 13.2% minn 7.6% f'Novembru.

Il-komponent monetarju intermedju (M2) kiber b'EUR26.7 miljun, jew 0.3% f'Diċembru, hekk kif it-tkabbir qawwi fl-M1 patta għat-tnaqqis qawwi fid-depożiti li ntrabtu għal sentejn jew anqas. Dawn tal-aħħar naqsu b'EUR123.5 miljun, jew 2.9%, minħabba tnaqqis li saħansitra kien akbar fid-depożiti ta' residenti Maltin partikolarment kumpaniji mhux finanzjarji. B'riżultat ta' dan, id-depożiti li ntrabtu għal sentejn jew anqas ta' residenti Maltin komplew jiċkienu fuq bażi annwali, bi tnaqqis ta' 13.1% meta mqabbel ma' tnaqqis ta' 10.3% matul it-tmax-il xahar sa Novembru. Fil-frattemp, id-depożiti li jistgħu jinfedew b'avviż ta' tliet xhur jew anqas urew titjib zgħir.

B'kollox, id-depożiti ta' residenti Maltin naqsu b'EUR45.1 miljun f'Diċembru. Minkejja dan, ir-rata tat-tnaqqis annwali tagħhom fil-fatt tjebet għal -1.3% minn -2.0% xahar qabel. Iċ-ċaqliq fil-preferenza għal depożiti *overnight* jista' tkun kaġun li naqas id-disincattiv li żżomm assi daqshekk likwidi minħabba r-rati tal-imgħax baxxi ta' bħalissa. Madankollu, il-bżonn tal-individwi għal aktar flus likwidi fil-perjodu tal-Milied seta' kkontribwixxi wkoll biex ikomplu jonqsu aktar id-depożiti marbutin għal żmien qasir.

Is-self lil residenti ta' Malta kiber b'EUR107.2 miljuni, jew 1.1%, f'Diċembru, minħabba zieda fis-self meħud minn residenti lokali eskluż is-settur tal-gvern ġenerali. Is-self lil dan tal-aħħar żdied b'EUR167.4 miljun l-aktar minħabba zieda fis-self lis-settur tal-elettriku, gass u tal-ilma, fis-self personali mogħti għall-iffinanzjar ta' xiri ta' djar, kif ukoll lis-setturi tan-negozju bl-ingrossa u bl-immnut u lis-settur tal-lukandi u ristoranti. Mill-banda l-oħra, is-self lill-gvern ġenerali Malti naqas b'EUR60.3 miljun hekk kif naqas l-ammont ta' bills tat-Teżor u, sa ċertu punt, l-

ammont ta' stokks tal-Gvern miżmum mill-banek. Kollox ma' kollox, ir-rata annwali tat-tkabbir fis-self lil residenti Maltin battiet għal 8.9% minn 9.8% f'Novembru.

Is-self lil residenti ta' Stati Membri oħra taż-żona tal-euro kiber b'EUR19.2 miljun f'Diċembru, hekk kif banek lokali žiedu l-bilanċi miżmuma ta' titoli maħruġa minn gvernijiet tal-kumplement taż-żona tal-euro. Kumplessivament, is-self totali lil residenti taż-żona tal-euro kiber b'EUR126.4 miljun matul ix-xahar.

Il-kontroparti esterna tal-M3, li tirrifletti transazzjonijiet bejn banek residenti f'Malta u residenti barra ż-żona tal-euro, ždiedet b'EUR98.6 miljun, jew 1.5%, f'Diċembru. Dan ġara minħabba li žieda fid-depożiti miżmuma minn banek residenti ma' banek barra ż-żona tal-euro ħabbtet ukoll ma' tnaqqis fl-obbligazzjonijiet lejn residenti barra ż-żona tal-euro li kienet tinkludi tnaqqis fid-depożiti fissi miżmuma ma' banek lokali.

F'Diċembru, il-kontropartijiet l-oħra tal-M3 kibru b'EUR197.7 miljun, jew 1.8%, prinċipalment minħabba transazzjonijiet bejn il-banek fiż-żona tal-euro, li jidhru bħala 'obbligazzjonijiet oħra (netti)'. B'mod partikolari, matul ix-xahar dawn it-transazzjonijiet irriżultaw f'żieda nett fis-self ta' banek lokali mingħand banek oħra fi bnadi oħra taż-żona tal-euro. Dan irnexxielu jegħleb l-effett taż-żamma ta' aktar titoli ta' self maħruġa għat-tul minn istituzzjonijiet monetarji u finanzjarji residenti fi bnadi oħra taż-żona tal-euro. L-obbligazzjonijiet finanzjarji fuq żmien itwal ždiedu wkoll l-aktar minħabba li kiber il-qliġħ imfaddal ta' banek lokali.

Rigward ir-rati tal-imgħax tal-banek f'Diċembru, ir-rata tal-imgħax medja ppeżata kif applikata minn banek residenti fuq depożiti ta' klijenti naqset b'6 punti bażi għal 1.44%, filwaqt li r-rata tal-imgħax medja ppeżata applikabbli għal self ma nbidletx minn dik ta' xahar qabel jiġifieri 4.46%.

Aktar informazzjoni ekonomika u monetarja tista' tinkiseb mis-sit elettroniku tal-Bank Ċentrali ta' Malta www.centralbankmalta.org

BANK CENTRALI TA' MALTA

IL-KONTRIBUZZJONI TAL-IFMs RESIDENTI

LILL-AGGREGATI MONETARJI TAŻ-ŻONA TAL-EURO U KONTROPARTIJIET PARTIKOLARI TAGHHOM⁽¹⁾

€ miljuni

	Dic-09	Nov-09	Bidla fuq ix-xahar ta' qabel	Bidla percentwali fuq ix-xahar ta' qabel	Dic-08	Bidla Annwali	Bidla percentwali fuq is-sena ta' qabel	
L-AGGREGATI MONETARJI⁽²⁾								
L-AGGREGAT RISTRETT (M1)	1	4,359.5	4,211.9	147.6	3.5	3,849.6	509.9	13.2
Flus mahruġa ⁽³⁾	1.1	639.8	630.2	9.5	1.5	669.2	-29.5	-4.4
Depożiti <i>overnight</i> ⁽⁴⁾	1.2	3,719.8	3,581.7	138.1	3.9	3,180.4	539.4	17.0
li minnhom: depożiti ta' residenti lokali	1.2.1	3,633.6	3,493.1	140.6	4.0	3,120.0	513.7	16.5
L-AGGREGAT INTERMEDJU (M2)	2	8,671.1	8,644.4	26.7	0.3	8,824.5	-153.4	-1.7
L-aggregat ristrett (M1)	2.1	4,359.5	4,211.9	147.6	3.5	3,849.6	509.9	13.2
Depożiti li jistgħu jinfedw b'avviż ta' 3 xhur jew anqas ⁽⁴⁾	2.2	111.7	109.1	2.5	2.3	114.3	-2.6	-2.3
li minnhom: depożiti ta' residenti lokali	2.2.1	111.6	109.0	2.6	2.4	114.2	-2.6	-2.3
Depożiti li ntrabtu għal sentejn jew anqas ⁽⁴⁾	2.3	4,199.9	4,323.4	-123.5	-2.9	4,860.7	-660.8	-13.6
li minnhom: depożiti ta' residenti lokali	2.3.1	4,057.2	4,245.5	-188.3	-4.4	4,668.0	-610.8	-13.1
L-AGGREGAT SHIH (M3)	3	8,559.1	8,531.7	27.4	0.3	8,680.3	-121.2	-1.4
L-aggregat intermedju (M2)	3.1	8,671.1	8,644.4	26.7	0.3	8,824.5	-153.4	-1.7
Self kontra titoli	3.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Titoli ta' self li nhargu għal sentejn jew anqas ⁽⁵⁾	3.3	-112.0	-112.7	0.7	-0.6	-144.3	32.3	-22.4
KONTROPARTIJIET PARTIKOLARI TAL-M3								
IL-KONTROPARTI TAS-SELF	4	13,153.9	13,027.5	126.4	1.0	12,092.5	1,061.4	8.8
Self lill-gvern generali	4.1	3,101.7	3,147.0	-45.3	-1.4	2,062.2	1,039.4	50.4
li minnu: self lil gvern generali Malti	4.1.1	1,863.4	1,923.7	-60.3	-3.1	1,600.4	263.0	16.4
Self lil setturi oħra	4.2	10,052.2	9,880.5	171.7	1.7	10,030.2	22.0	0.2
li minnu: self lil residenti lokali	4.2.1	7,792.6	7,625.1	167.4	2.2	7,266.9	525.6	7.2
IL-KONTROPARTI ESTERNA	5	6,653.5	6,554.8	98.6	1.5	7,379.0	-725.5	-9.8
Obbligazzjonijiet ta' residenti barra ż-zona tal-euro	5.1	24,924.6	24,854.9	69.6	0.3	26,971.2	-2,046.7	-7.6
Obbligazzjonijiet lejn residenti barra ż-zona tal-euro (-)	5.2	18,271.1	18,300.1	-29.0	-0.2	19,592.2	-1,321.1	-6.7
IL-KONTROPARTIJIET L-OHRA	6	11,248.3	11,050.6	197.7	1.8	10,791.2	457.1	4.2
Obbligazzjonijiet lill-gvern centrali	6.1	541.9	558.0	-16.1	-2.9	472.7	69.2	14.6
Obligazzjonijiet finanzjarji fuq żmien itwal	6.2	5,524.9	5,489.2	35.7	0.7	4,368.1	1,156.8	26.5
Obbligazzjonijiet oħra (netti)	6.3	5,181.5	5,003.5	178.0	3.6	5,950.4	-768.9	-12.9

(1) Il-figuri juru l-kontribuzzjoni tal-istituzzjonijiet finanzjarji monetarji (IFM) Maltin għat-totali taż-zona tal-euro.

(2) Data dwar l-aggregati monetarji jinkludu obbligazzjonijiet fuq depożiti kemm lil residenti ta' Malta kif ukoll lil residenti oħra fiż-zona tal-euro.

(3) Dan ma jirrapprezentax kejl tal-flus fic-cirkolazzjoni f'Malta. Dan jinkludi s-sehem tal-Bank Centrali ta' Malta mill-karti tal-flus tal-euro mahruġa mill-Eurosistema, skont l-*allocation key* tal-karti tal-flus (li tirrifletti s-sehem tal-Bank Centrali ta' Malta fil-kapital imhallas tal-BCE), kif ukoll muniti mahruġa mill-Bank f'isem it-Teżor wara li jigi mnaqqas il-valur ta' karti tal-flus u muniti tal-euro miżmuma mis-settur tal-IFM. Għall-2008, gew inkluzi l-karti tal-flus u l-muniti tal-lira Maltija li għadhom ma ssarrfux. Dan għalhekk jirrapprezenta l-ammont li jifdal ta' flus li nhargu wara li jtnaqqsu l-karti tal-flus u l-muniti tal-euro (u temporanjament il-flus tal-lira Maltija) miżmuma minn IFM f'Malta.

(4) Id-depożiti ma' IFM ma jinkludux depożiti ta' bejn il-banek u depożiti miżmuma mill-gvern centrali.

(5) Titoli ta' self li nhargu għal sentejn jew anqas minn IFM f'Malta wara li jtnaqqsu titoli bħal dawn miżmuma minn IFM f'Malta u mahruġa minn IFM fi kwalunkwe post fiż-zona tal-euro. Din il-filliera turi l-ammonti netti (hrug ta' titoli bl-ammont miżmum minn IFM f'Malta mnaqqas) u jistgħu jkunu negattivi. Il-figuri jinkludu wkoll ishma/unitajiet ta' fondi li jinvestu fi swieġ tal-flus (MMF).

Noti:

L-ahhar data għandha titqies bħala proviżorja. Is-sinjaj '+' jfisser bidla percentwali ta' aktar minn +/- 100.

Sors: Bank Centrali ta' Malta.